

tebras quarentes præ pudore. Tunc à Senatu iussit Cofs. Dictatorem eligere, qui comitijs præflet, quandiu Roma cogitabat, qua arte possit contracta aboleri propudiosa sensibilibus ignominia. Inter sententias Senatorum valuit Spurius Posthumij, qui interrogatus, respondit; pacem cum Samnitibus servandam esse, cum Cofs. traditione, qui pacem sicine pepigerant. Placuit sententia Senatui. Unde ille, ejusque collega, auctores pacis Caudinæ & sponsores, vincti Samnitibus traditi per Feciales: qui tamen generose eos solutos remiserunt in Romana castra. Latè refert Tit. Liv. lib. 9. à sect. 21.

12 Electi ergo tunc proximis comitijs in Cofs. Q. Publius Philo, & L. Papyrius Cursor, omni exceptione dignissimi propter egregia facta, in quibus Romanæ spes; & ipsi præclare responderunt expectationi. Philo Samnites primò vicit, qui præcipiti fugâ recesserunt in Luceriam; quam Papyrius continuò obsedit, in qua servabantur equites sexcenti fœderis ad Caudium obides. Ibi acriter pugnatum est, denuòque Samnites victi, captisque castris in omnes satis sævitum. Verum Papyrius inhibuit eadem captâ urbe, ne desperatione perciti cives, obides Romanos jugularent. Hostes ergo se dederunt, remittentes equites. Post deductionem nullus Samnitium percussus; sed ex eis, ut cognoscerent ignominiam factam Romanis ad Furcas Caudinas, iussu Papyrii hostium septem millia sub jugum missa sunt: primusque Pontius, qui exercuerat dedecus. Romani Papyrium denuò Consularem crearunt, quo in munere vires fregit Samnitium, ad quos defecerant Sacricani, illorum admittentes præsidium. Sacricanos Cursor solo aspectu terruit, vix ad muros exercitu admoto; à queis scivit, qua noctis horâ Samnitium præsidium ab urbe excederet, quod penitus delevit, insidijs instructis: Sacricanis ademit arma, urbiq; imponens præsidium, finito Consulatus tempore, potitus est triumpho; ut diximus, die 13. num. 22. Reufner. signat. 23. Augusti. at fuit triumphus duplex de Sacricanis & Samnitibus. De his signatur dies à Goltz. in *Festis*, fol. 64. de illis sine die duntaxat signatur triumphus. Ibid. pag. 81. Ante pugnam Jovi Victori promissit, si hostium legiones funderet. Plin. lib. 14. cap. 13. Ille gestis præclaris semper floruit gloriosè, quapropter dictus Alexander Magnus. Tit. Liv. d.

Romani sub jugum mittunt eos, qui illos priorem miserant.

Triumphus Papyrii Cursoris.

Diffus Alexander Magnus.

Ludi Apollinæres.

13 Hac etiam die in Rom. V. K. signat Reufner. simul cum Equirij Ludos Apolli-

nares (sicut in *Kalend. Pontific. Rom.* Taurilia in multis locis, & diem ultimum bubalorum, respiciens ad carnis-privium: unde addit: *Personati vagantur*: & die seq. *Ebrietas campanis & cornibus triumphat*) at me latet causa assignationis, quippe inter Romanos celebrati 7. April. & 6. Julij, ut videbimus. Idem iudicium congruit his ludis Apollini, ac fecimus 30. Januarij, n. 5.

14 Ann. V. C. 624. accidit nex P. Licinij Crassi. Salas in *Parcig.* Refert tragediam Livius in *Epitom.* lib. 59. *Aristonicus Regis Eumenis filius* (inquit) *Asiam occupavit, cum testamento Attali Regis legata populo Romano, libera esse deberent. Adversus eum P. Licinius Crassus Consul, cum idem Pontifex Maximus esset, quod nunquam antea factum erat, extra Italiam profectus; vinctus & interemptus est. Causam promitt Salian. & Briet. anno præfato. Andronicus, sibi subjunctis multis Romanorum Urbibus socijs, se Regem Pergami dixit. Adversus eum missus est P. Licinius Crassus Consul, qui sollicitior præda, quam militia, dum inordinatè pugnat, victus est, & prope captus. Virgam qua regebat equum, in oculum Thracis, eum comprehendere volentis, impexit: Barbarus dolorem suum ulciscens Crassi latus gladio hausit. Sic obiit vir, sui temporis ditissimus, nobilissimus, eloquentissimus, jurisconsultissimus, ac Pontifex Maximus; & vitam illustrem avaritiâ perdidit; caputque, oraculum gentis Romana, Barbarus ad ludibrium secuit. De hujus instrumentis præclaris, Plin. 13. cap. 3--17. 1--& 30. 1. Etiam 3. Kalend. Mart. à L. Corn. Scipione Angure in honorem Magnæ-Matris & Athys, qui sub pino erat, sicut illa in pilento factum *Taurololium*, seu *Creobolium*; ut asserit Georg. Hervart. in *Hieroglyph. Thesaur.* figur. 47. 48. & 49. diversis imaginibus. Etiam Jacob. Boyssard. in p. 5. *Topograph. Romæ*, pag. 33. & Janus Gruter. in *Inscriptionib.* p. 28. n. 3. Illustrabatur titulo *Idæa Palatina*, & in signum, quasi historiae aut fabulæ index, vel hieroglyphicum, pinus exhibita suspensis in ea fistulis, tympanis, infraque jacebat leo hominis facie, lituus in cujus extremitate pileus. Totum significabat Sacra Taurorum, seu arietum victimis, quæ dicta *Taurilia*, *Taurololia*, seu *Creobolia*. Alia imago 31. Mart. n. 3.*

P. Licinius Crassus trucidatur.

15 Die 7. Munychionis inter Atticos (nobis Februarij 27.) à Thebis profugit obcæcatus à se Oedipus; quia cognovit quifnam & qualis esset. Phanodemus, *Reverum Attic.* lib. 5. Fuit filius Laij, qui Thebarum Bœotia Rex post Zethum & Amphionem. Ductâ Jocaftâ, Creontis filia, consuluit Del-

phicum oraculum, à quo illi dictum, ne uxori accederet, quippe futurum, quòd à prole trucidaretur, & tota domus, quamvis regia, periret; ut accidit. Natus est Oedipus: paterque oraculi memor exponi iussit, transixis ferro pedibus; unde post Oedipus dictus. Hunc Peribœa Polybij Regis Corinthi uxor, cum reperisset; expositum sustulit, & pro suo educavit, quippe filijs carebat. Ille cum ad puberem ætatem pervenisset, etsi ægris pedibus fortissimus evasit: cui Ephebi per invidiam solebant dicere, non esse filium Regis Polybij, sed supposititium arte Peribœæ; à qua nunquam verum scire potuit. Profectus autem Delphos est, ut de veris parentibus Apollinem sciscitaretur (sed eodem tempore, quo Lajus illuc etiam tendit, ut sciret de prodigio mortis illi inferendæ de nati manu, cum nullum haberet) Apollo Oedipo edixit, ne Thebas iret, quippe suo patri eadem profectò illaturus, ac ducturus matrem. Tunc à via devians per Phocidem iter agens, invenit Lajum curru euntem angustâ via, à qua declinare iussus, noluit. Lajus uti Rex Oedipi inurbanitate percitus, equos in eum stimulans, rotâ pedem ejus oppressit. Tunc ergo iratus Oedipus, inscius patrem suum de curru detraxit, simulque obruncans occidit: cujus cadavere sepulto, Creon Thebis regnavit, quò Oedipus absque ulla formidine patri-cidij processit. Hygin. à *Fabul.* 66. Natal. Comes, 9. *Mytholog. cap.* 18. Diodor. Sicul. 4. n. 185. Palephat. de *Non credendis fabul.* n. 7. & Pausan. cap. 301. Rhodiginus verò, 21. cap. 21. asserit Thebis juxta monumentum Herculis (de quo 22. Julij) fuisse fontem, nomine Oedipodiam, quo purificatus Oedipus à cæde.

Exponitur Oedipus.

Patrem occidit.

Ejus font.

Sphinx Thebana.

Conditio Sphingum & forma.

16 Ut Creon in regnum ingressus, quoddam monstrum grassabatur in Thebanos, nomine Sphinx, Echidnæ & Typhonis filia, illuc emissa à Junone. Solinus, cap. 30. *Inter Simias* (ait) *habentur & Sphinges, villosa comis, mammis prominulis ac profundis, dociles ad feritatis oblivionem. Sunt & quas vocant Sacyros, facie admodum gratâ gesticularis motibus inquieta. Idem Plin. 8. cap. 21. & 10. cap. 72. Sphinges* (subdit Diodor. Sicul. d. n. 117.) *existunt, formâ non abjimes his, qua arte pictorum exhibentur, nisi quòd hirsutie tantummodò differunt. Placidi illis sunt animi & versuri; aris que qua compendio tradi potest admodum capaces. Pier. Valerian. lib. 6. cap. 11. etiam sententij superioribus astipulatur, subdens: Albertus quoque inter Simiarum genera Sphin-*

gem agnoscit, insignem duabus in maxilla maculis nigricantibus, caudâ coloris iridem subnigri & longâ. Harum ego unam Verone cum essem, vidi: mammis illis & glabris & candidis, à pectore propendentibus. Circumducebat illam circulator quidam, ex ignotis antea insulis recens advectam. Ipsa verò Sphinx toto erat pectore glabello, facie & auribus, humanis propioribus, dorso hispido supramodum fusco, & oblongo admodum pilo, eoque densissimo. Rector levum brachium, quo catenam, cui erat alligata regebat; ferrea machina obarmatum habebat: dextrâ baculum gerebat; quem in faciem animalis identidem prærendens, bipedem secum ambulare, & loco etiam saltare, interdum & ogganire faciebat: multamque hinc pecuniam à spectantibus aucupabatur. Plura congerit Georg. Draud. in *Solin. loc. cit.* & Claud. Minos in *Alciat. Embl.* 187.

17 Altior sensus in fictione horum animalium apud Ægyptios tam anagogicè, quam mythologicè. Ideo Ægyptij quoque in sacris ponunt Sphingas; utpotè quòd de Deo oratio sit enigmatica & obscura. Fera enim simul & hominis imaginem Sphinx significat. Fortè quòd Deum oporteat amare & timere: amare quidem, ut sanctis benignum & propitium; timere autem, ut qui sit impijs justus inexorabiliter. Clemens Alexandr. 5. *Stromat. cap.* 3. ibique Gentianus subdit: *Sphinx erat monstrum facie muliebri, habens pedes & caudam leonis, pennas volucris. Hoc monstrum transeuntibus proponebat enigmata, e monte precipitandos, ni solvissent. Quoniam hoc monstrum proponebat enigmata; id ab Ægyptijs adhibebatur in sacris. Significabant autem obscurum esse & enigmaticum, quòd de Deo dicitur. Has enim imagines polymorphas, multarum variarumque, scilicet, formarum, in crepidine aut coronide delubrorum collocabant Ægyptij, veluti ideales conceptus (juxta placitum Aristotelis in *Theologia mystic.* 14. cap. 14. sequentis Platonem) ut sapientes in adytis sacris non jam humani discursus, sed mentium, ab omni materia abstractarum, suprema mundi contemplantur. Ita enim videntur in *Bembina Tabul.* Sphinges faciebus pulchris, humeris ornatis alis. Facies quidem (inquit Clemens, d.) *symbolum est anima intellectualis: ala autem sunt ministeria & operationes sublimis dextrarum simul & sinistrarum potestatum. Idem Plato in Phædro, Plutarch. in Platon. qq. Plotin. lib. 8. cap. 5. Jamblic. de Myster. Ægyptior. immò Zoroastres in Oraculis. Intellectum divinum sub caligine latentem, inventu difficilem, virtute ineffa-**

Quorum signa Sphinges apud Ægyptios?

bilem, innuit lib. 4. de Astin. Porphyrius. Penne verò natura in capite consistentis (infit) notat Deum difficilem inventu esse, & occultum. Non secus imago Mentis: juxta Hervart. in fronte Theaur. Hieroglyphic. & Kircher. in Obelisc. Pamphil. lib. 4. Idear. Hierogr. ann. 11. de quo dicemus, 28. August. in imagine Harpocratis. Ænigmata Sphingum ita exponuntur à Proclo. Per hac declaraverunt veteres Mysteria (ait in Parmenidem, Commentar. 3.) ubi sit Idearum hypostasis, & quis sit Deus; qui fontem ipsarum unum illum contineat, & quomodo ex hoc fonte prodijt multitudo; & simul quomodo mundus factus est secundum eas, & quod omnium motrices sunt, & intellectuales per essentiam & quod per proprietates sint omnifariam. De symbolis, Ægyptij fecerunt Numina, vel arte astuque sacerdotum fuerunt credita; uti visum in Sphingem Memphitica, de qua Plin. 36. cap. 12. & nos 9. August. qua de causa expositioni parco.

18. Sphinx quoad mythologiam delicatur à Palephato & Natal. Comit. ubi supra: & eruditè à Kircherò, Tom. 3. Oedip. Copri, tot Syntagmat. 15. ubi fusè de Niloticis Sphingibus. Ægyptiorum, qui animantes etiam earumque partes ad mundum & naturam referunt (inquit Ælian. 12. de Animal. histor. cap. 7.) rationem estimatione dignandam ducimus. Sphingem quoque Ægyptij qui sculpturam exercent, & Thebana fabula, duplici naturà conformantes; bisformem nobis conantur representare, ipsam ex corpore Virginis & Leonis cum gravitate compositam architectantes. Hoc non aliud signat, nisi inundationem Nili, quæ incipit in Signo Leonis, quousque Sol Virginis pertranseat Signum; uti dicemus, 1. Julij, n. 9. Unde Ægyptij ex Virgine & Leone formarunt monstra Sphingum, quæ erant propriæ statuæ Nilo consecratæ, ventre incumbentes; quibus stationem inundantis Nili representabant. Singulari formâ exhibet Sphingem inter plures alias, Kircher. d. cap. 1. Exponitur Sphinx aligera, mammis turgida, super duos leones taurum dilacerantes. Certe per sphingem (infit) nihil aliud nisi Genius, Nili inundationis præses, designatur. Per Leones, Astrum illud, quod cum subit Sol, Nili incrementum incipit. Per taurum terra, quæ à Leone Mophræo veluti absorbetur. Hac de causâ quasi famulæ ad pedes datæ sunt Sphingum imagines Magnæ-Matri (quæ Terra) aquarum fluore in feceritate fecundata. Claret ex Georg. Hervart, in Hieroglyph. Theatr. figur. 58. & 59.

Sphinx Memphitica.

cur facie virginis, & corpore leonis?

Comes Magnæ-Matri

& Typograph. Rom. 5. p. pag. 33.

19. Alia forma Sphingis Thebanæ. Hæc virginis facie & pectore fuisse proditur: pedes & caudam habuisse leonis, pennas autem volucris. Apollodor. 3. Biblioth. n. 9. sed Clearchus addit cum Natal. Comit. d. Caput & manus puella, corpus canis, vocem hominis, caudam draconis, leonis ungues, alas avis illam habuisse scribit. Hæc Sphinx singulis hominibus prætereuntibus obscura sanè ænigmata proponebat, quæ capiebat à Musis: atque quicumque illa solvere nequivisset; is unguibus Sphingis laniabatur. At illi fato erat statutum, tunc moriendum, cum quis propositum ænigma solvisset. Suffragatur opinioni Lucratius Planiad. in Statij 1. Thebaid. v. 66. Sphinx (inquit) monstrum erat, alas & ungues habens instar Harpyiarum: quod insidens in scopulo via imminente, insolubilia ænigmata transeuntibus proponebat: quæ cum solvere non possent; ex improviso veniens, alis & unguibus ad se in rupem traherat. Hoc monstrum hinc inde in arvis Thebarum vagabatur, hominum obviatorum pestis & luës, regnante Creonte: qui ut cives liberaret; per totam Græciam edixit, quod si quis carmen Sphingæ solvisset, regnum se & Jocastam forem, quæ Laij fuerat uxor, in conjugium daturum. Tunc Oedipus venit, & ope ac ductu Minervæ, ænigma de animali bipede tripede & quadrupede, diluit: quo exposito Sphinx è rupe se præcipitem dedit. Tunc Oedipus & regnum suscepit, & matrem inscius duxit uxorem. Hygin. Fabul. 67.

20. Inde orta pestilentia; quasi tot horribilia ferre nequiret humus. Alij dicunt famem urentem & summam frugum sterilitatem: interrogatusque Tiresias, Quid ita Thebæ vexarentur? respondit: Si quis ex Draconteo genere superesset, & pro patria interijisset; pestilentia liberaturum: tuncque Menœceus (non filius Creontis, de quo, 9. Januar. n. 13. sed pater Jocastæ) ut liberaret cives, sese præcipitavit è muris. Dum hæc Thebis aguntur, Oedipus Corinthum peragravit, audita Polibij morte, in cuius regnum uti filius succedere conabatur; sed Peribœa illum de expositione docuit, teste qui exposuit, sene. Apollodor. d. Aliter refert Pausanias, cap. 301. omnia scilicet Oedipum cognovisse à Sphingem (in fabulis minime modò diversus sit artifex) ad quam quodam fomnio deductus. Ea fingitur fuisse Laij filia notha, sed prudens & perspicax; cui pater dono dedit Oraculum, quod Delphis Cadmus acceperat. Unde cum de regno eilet

Forma Sphingis Thebanæ.

Quale ejus ænigma?

Oedipus ducit matrem.

Menœcei devotio.

Sphinx Laij filia.

Oedipus se excecavit, & exulat.

Timonis turris.

Monumentum Oedipi.

Festum lachrymarum.

Pandaria.

Pandarus quis?

Pandari-des.

Ab Harpyis rapta, & tradita Eurij.

esset controversia, ad Sphingem consulendi causâ etiam finitimi ventitabant. Alia cogitat Seneca Tragicus in Oedipo. Ut quæ antea latuerant in lucem sunt prodita; Oedipus ex veste matris fibulas detraheas, se laminibus privavit, pavens ad scelera quæ fecerat (Jocasta laqueo sibi collum fregit) execratusque filios, Thebas reliquit, ac profugit Atticæ terræ vicum, nomine Colonus cum Antigone filia; ubi lucus Eumenidum, ibique sedit, uti accinit Sophocles duabus Traged. Pausan. cap. 30. dicit pervenisse in Equestrem collem, quo Timonis eminet turris: illius nempe qui solus novit, felicitatis compotem esse; qui hominum aliorum consuetudinem non defugisset (asserunt Diogen. Laert. in eo, & Lucian. Dialog. Timon) Ibi Equestris Neptuni & Equestris Minervæ aras; ac Priuhoi, Thesi, Oedipi, Adrastii videas heroica monumenta. Locus hic vocabatur Heroum. Rhodigin. 21. cap. 21. Vid. 22. Januar. n. 5. Si plura in argumentum desiderantur; leges Strabon. lib. 9. n. 36. Gyrard. de Ænigmatib. Erasim. Chiliad. 1. centur. 3. n. 36. Adrian. Jun. centur. 5. n. 73. & Aufon. Edyl. 4.

21. Inter Phocides festum lachrymarum, quod dicebant Pandaria. K. Græc. Quotannis confluebat civium cœtus, ut plorarent filias Pandari, quæ traditæ Orco, pridem dotibus digne cœlo. Suid. v. Pandarus. Pater earum sagittandi peritissimus, vulneraverat graviter in llio plures duces Argivorum, ut testatur Homer. 4. Iliad. à v. 95. & 5. à v. 175. teloque Diomedis ibidem corruit, cujus linguam extremam abscedit ferrum indomitum: v. 299. Hujus fuere tres filiae, de quibus Pausan. cap. 346. Cum adhuc virgines essent; ereptos illis irâ Deorum parentes, orbe à Venere fuerunt educatæ. Tribuerunt eis & aliq. Dea certa munera, Juno prudentiam & formositatem: Diana proceritatem corporis: à Minerva edocta lanificio, discetes quicquid laudi mulieribus datur. Postremò Venus in cælum ascendit, ut à Jove puellis sanctas nuptias consecreret. At illa absente, ab Harpyis abrepta, Divis tradita fuerunt. Totum decerpit ex Homero, Odys. 20. à v. 66. ubi Didymus enucleatius historiam promit. Pandarus (alij legunt, Pandareus) Milesius uxorem duxit Armathoen, ex qua tres filias suscepit: quas etiam Dea educavit, Venus, Minerva & Juno. Cum autem pater ad Cretam venisset Jovis suffuratus est canem, quem apud Tantalum in Phrygia deposuit, & Tantalus custodivit, ejurans, dum canis à Jove conquireretur, nihil se de illo conscire, conf-

cio Pandaro. Verum cognitum perjurium; à Mercurio cane invento in Tantalici domo. Pandarus cum uxore & filiabus Siciliam confugit: cum cum observasset Jupiter; cum uxore interemit, filiabusque innuptis Harpyias immisit, quæ eas raptas Furijs tradiderunt, ut servirent. Eadem apud Eustachium & Spondanum, in Homer. loc. præcit.

22. Inter Achæos statua Athletæ Olympionici Oibotæ, qui primus ex Achæis victor in Elide. Ibid. quod supra. In nullo alio hujus Pancratiastæ notitiam inveni, nisi in Pausania: qui cap. 223. infit: In Dymæorum finibus Oibotæ cursoris victoria monumentum extat: qui cum primus ex Achæis Olympiæ coronam meruisset, neque ullum apud cives suos eo nomine præcipuum honorem esset adeptus; imprecatum Achæis ajunt, nequis ipsorum unquam palmam Olympicam ferret. Exiit omnino Deorum aliquis, cui fuit cura ratam facere eam Oibotæ execrationem. Id tum demum resciverunt Achæi, cum se mirantes Olympicarum palmarum compotes fieri nunquam amplius potuissent; Delphos ad Oraculum miserunt: & tunc quidam cum & alia in Oibotæ honorem instituisset, virique statuam in Olympiam misissent; mox Pelleneus in stadio pueros puer vicit: & hac etiamnum ætate Achæis Athleticis soleme, ut priusquam in Olympicum certamen descendant, Oibotæ parentem, ejusque statuam victores coronam imponant.

23. Hac in die illusus ab Aruspice fuit Amilcar, Pœnorum Dux in obsidione Syracusarum, absente Agathocle, & urbis pro illo præfecto Dinocrate. Laurent. Rhodoman. in Notis ad Diodor. Sicul. lib. 20. à n. 747. Amilcari Carthaginensium Duci (refert Majol. Tom. 2. Colloq. 2.) contra Agathoclem Syracusas obsidenti; aruspex inspectis extis, cum postridiè Syracusis cenaturum, affirmavit. Ille dum Syracusis se potiturum sperat, eruptione civium captum, eo die invitus Syracusis cenavit, & diris vexatus tormentis interiit. Perspicuus Diodor. Sicul. d. Primo (infit) statim incursum muris copias admovere constituerat; quod vates dum extra inspicit, eidem postridiè Syracusis cenaturum prædixisset. Oppidani autem inentione hostis animadversa, nocte intempesta progrediuntur. Amilcarem variarum gentium colluvies præda causa extra ordinem sectabatur. Syracusani desertum à suis, Prætozem Amilcarem, inter cives suos clarissimum, in manus suas vivum acceperunt, qui quampluribus manubijs in urbem reversi, illis Amilcarem tradiderunt, qui sumendi de homine supplicij cupidi erant. Aruspici etiam essatum memoria repetiverunt; qui postero die Syracusis

Statua Oibotæ.

Amilcar illusus ab aruspice verbis ambiguis.